EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.7.2017
COM(2017) 357 final

2017/0148 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för Luxemburg och Rumänien att i Europeiska unionens intresse godta Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Syftet med Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (nedan kallad *1980 års konvention*), som hittills ratificerats av 97 länder inbegripet alla EU-medlemsstater, är att återställa status quo genom att snabbt återföra barn som bortförts eller kvarhållits olovligt genom ett system för samarbete mellan centrala myndigheter som utsetts av de avtalsslutande parterna.

Att förhindra bortförande av barn är en viktig del av EU:s politik för att främja barnets rättigheter, och Europeiska unionen är därför aktiv internationellt för att förbättra tillämpningen av 1980 års konvention och uppmuntrar tredjeländer att ansluta sig den.

Georgien deponerade anslutningsinstrumentet för 1980 års konvention den 24 juli 1997. Konventionen trädde i kraft i Georgien den 1 oktober 1997.

1980 års konvention har redan trätt i kraft mellan Georgien och 25 av EU:s medlemsstater. Endast Luxemburg, Danmark och Rumänien har ännu inte godtagit Georgiens anslutning till konventionen.

Sydafrika deponerade anslutningsinstrumentet för 1980 års konvention den 8 juli 1997. Konventionen trädde i kraft i Sydafrika den 1 oktober 1997.

1980 års konvention har redan trätt i kraft mellan Sydafrika och 26 av EU:s medlemsstater. Endast Luxemburg och Rumänien har ännu inte godtagit Sydafrikas anslutning till konventionen.

Artikel 38.4 i 1980 års konvention föreskriver att konventionen är tillämplig mellan det anslutande landet och de avtalsslutande stater som har förklarat att de godtar anslutningen.

EU:s exklusiva befogenhet i fråga om godtagande av en tredjestats anslutning till 1980 års konvention bekräftades av Europeiska unionens domstol, som har hörts på kommissionens initiativ.

I yttrande 1/13 av den 14 oktober 2014 från Europeiska unionens domstol bekräftades att Europeiska unionens exklusiva befogenhet omfattar godtagande av en tredjestats anslutning till 1980 års Haagkonvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn.

Domstolen insisterade på behovet av enhetlighet i frågan på EU-nivå för att undvika variabel geometri mellan medlemsstaterna.

Eftersom Europeiska unionen har exklusiv extern befogenhet när det gäller internationella bortföranden av barn, måste beslutet om godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning fattas på EU-nivå genom ett rådsbeslut. Luxemburg och Rumänien bör därför avge en förklaring om godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning i Europeiska unionens intresse.

Luxemburgs och Rumäniens godtagande skulle göra 1980 års konvention tillämplig mellan Georgien och alla EU:s medlemsstater utom Danmark. I fråga om Sydafrika kommer 1980 års konvention att bli tillämplig mellan det landet och EU:s samtliga medlemsstater.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

När det gäller bortförande av barn är 1980 års Haagkonvention den internationella motsvarigheten till rådets förordning nr 2201/2003 (även kallad Bryssel IIa-förordningen) som är hörnstenen i EU:s rättsliga samarbete i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar[1].

Ett av förordningens främsta mål är att avskräcka från bortförande av barn mellan medlemsstaterna genom att fastställa förfaranden som innebär att barnet omgående återlämnas till den medlemsstat där han eller hon har sin hemvist. I detta syfte omfattar artikel 11 i Bryssel IIa-förordningen förfarandet i 1980 års Haagkonvention och kompletterar det genom att förtydliga vissa aspekter, särskilt hur barn ska höras, tidsfristen för att fatta ett beslut när en ansökan om återlämnande har gjorts och skälen för att inte återlämna barnet. Dessutom införs bestämmelser avseende motstridiga beslut om återlämnande som utfärdats i olika medlemsstater.

På det internationella planet stöder Europeiska unionen tredjestaters anslutning till 1980 års konvention så att dess medlemsstater kan förlita sig på en gemensam rättslig ram för att hantera internationella bortföranden av barn.

Tio rådsbeslut har redan antagits mellan juni 2015 och december 2016 i syfte att godta anslutningen av tio tredjeländer (Marocko, Singapore, Ryska federationen, Albanien, Andorra, Seychellerna, Armenien, Republiken Korea, Kazakstan och Peru) till 1980 års Haagkonvention om internationella bortföranden av barn[2].

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förevarande förslag är tydligt kopplat till det allmänna mål som fastställs i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen för att skydda barnets rättigheter. 1980 års Haagkonvention syftar till att skydda barn från de skadliga effekterna av föräldrars bortförande och se till att barnet kan upprätthålla kontakt med båda föräldrarna, till exempel genom att säkerställa den faktiska utövningen av umgängesrätt.

Det är värt att notera kopplingen till främjandet av användning av medling i gränsöverskridande familjetvister. Direktivet om vissa aspekter på medling på privaträttens område[3] är även tillämpligt på familjerättens område inom det gemensamma europeiska rättsliga området. 1980 års Haagkonvention uppmuntrar också till att familjetvister görs upp i godo. En av handböckerna om god praxis enligt 1980 års Haagkonvention som offentliggjorts av Haagkonferensen för internationell privaträtt handlar om användning av medling för att

---

1 EUT L 338, 23.12.2003, s. 31.

2 Tio rådsbeslut om bemyndigande för medlemsstaterna att godta följande länders anslutning till 1980 års konvention har redan antagits: **Andorra** (rådets beslut 2015/1023 av den 15 juni 2015), **Seychellerna** (rådets beslut 2015/2354 av den 10 december 2015), **Ryssland** (rådets beslut 2015/2355 av den 10 december 2015), **Albanien** (rådets beslut 2015/2356 av den 10 december 2015), **Singapore** (rådets beslut 2015/1024 av den 15 juni 2015), **Marocko** (rådets beslut 2015/2357 av den 10 december 2015), **Armenien** (rådets beslut 2015/2358 av den 10 december 2015), **Republiken Korea** (rådets beslut 2016/2313 av den 8 december 2016), **Kazakstan** (rådets beslut 2016/2311 av den 8 december 2016) och **Peru** (rådets beslut 2016/2312 av den 8 december 2016).

3 Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG av den 21 maj 2008 om vissa aspekter på medling på privaträttens område (EUT L 136 av den 24 maj 2008, s. 3).

lösa internationella familjetvister som rör barn som omfattas av konventionens tillämpningsområde. På initiativ av Europeiska kommissionen har handboken översatts till alla EU-språk utom engelska eller franska och även till arabiska för att stödja dialogen med de stater som ännu inte har ratificerat konventionen och bidra till att hitta konkreta sätt att hantera problem med internationella bortföranden av barn med länder som inte har ratificerat konventionen[4].

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Eftersom beslutet gäller ett internationellt avtal är den tillämpliga rättsliga grunden artikel 218 jämförd med artikel 81.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Förenade kungariket och Irland är bundna av förordning (EG) nr 2201/2003 och deltar därför i antagandet och tillämpningen av detta beslut.

I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

• Proportionalitetsprincipen

Detta förslag har utarbetats i linje med redan antagna rådsbeslut på samma ämnesområde och går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå samstämmiga EU-åtgärder på området internationella bortföranden av barn genom att det säkras att Luxemburg och Rumänien godtar Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention inom en viss tidsram.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Samråd med berörda parter

Luxemburg och Rumänien, som rådfrågats av kommissionen huruvida de önskar godta Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention, har avgett ett positivt yttrande.

Diskussionerna vid expertmötet den 24 april 2017 visade att det – i detta skede – inte förekommit några invändningar från medlemsstaterna mot Luxemburgs och Rumäniens godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års konvention.

• Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden

Eftersom konventionen redan är i kraft i 25 medlemsstater när det gäller Georgien och i 26 medlemsstater när det gäller Sydafrika, ansåg kommissionen och medlemsstaternas experter att det i sådana fall inte behövs någon särskild bedömning av situationen i det berörda tredjelandet.

[4] https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=5568&dtid=3

Medlemsstaternas experter har inte rapporterat några problem med tillämpningen av 1980 års konvention vad gäller Georgien och Sydafrika.

- **Konsekvensbedömning**

Som för de tio rådsbeslut som redan antagits mellan 2015 och 2016 om godtagande av flera tredjestaters anslutning till 1980 års Haagkonvention, har på grund av denna rättsakts karaktär ingen särskild konsekvensbedömning genomförts. Under alla omständigheter ansågs en bedömning av situationen i Georgien och Sydafrika vara överflödig med beaktande av både det faktum att konventionen redan är i kraft i 25 respektive 26 medlemsstater och det faktum att Luxemburg och Rumänien är villiga att godta anslutningen av Georgien och Sydafrika.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det föreslagna beslutet har inga budgetkonsekvenser.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Eftersom förslaget endast avser ett bemyndigande för Luxemburg och Rumänien att godta Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års konvention begränsas övervakningen av genomförandet till att Luxemburg och Rumänien respekterar förklaringens ordalydelse och tidsramen för deponeringen och underrättar kommissionen om deponeringen i enlighet med rådets beslut.

2017/0148 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för Luxemburg och Rumänien att i Europeiska unionens intresse godta Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.3 jämförd med artikel 218,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[5], och

av följande skäl:

1. Ett av Europeiska unionens mål är främjandet av skyddet av barnets rättigheter, såsom anges i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärder för att skydda barn mot olovligt bortförande eller kvarhållande är en väsentlig del av denna politik.

2. Rådet har antagit förordning (EG) nr 2201/2003[6] (nedan kallad *Bryssel IIa-förordningen*) som syftar till att skydda barn från de skadliga verkningarna av olagligt bortförande eller kvarhållande, att inrätta förfaranden för att säkerställa ett snabbt återförande av dem till den stat där de har sin hemvist samt att säkerställa skyddet för rätten till umgänge och rätten till vårdnad.

3. Bryssel IIa-förordningen kompletterar och förstärker Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (nedan kallad *1980 års Haagkonvention*), genom vilken det på internationell nivå inrättas ett system för skyldigheter och samarbete mellan fördragsslutande stater och mellan centrala myndigheter och syftar till att snabbt återföra barn som bortförts eller kvarhållits olovligt.

4. Alla unionens medlemsstater är parter i 1980 års Haagkonvention.

5. Unionen uppmuntrar tredjestater att ansluta sig till 1980 års Haagkonvention och stöder det korrekta genomförandet av 1980 års Haagkonvention bland annat genom att tillsammans med medlemsstaterna delta i de särskilda kommittéer som regelbundet sammankallas av Haagkonferensen för internationell privaträtt.

6. En gemensam rättslig ram som är tillämplig mellan unionens medlemsstater och tredjestater kunde vara den bästa lösningen i känsliga fall av internationella bortföranden av barn.

---

[5] EUT C , , s. .

[6] Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, 23.12.2003, s. 1).

7. I 1980 års Haagkonvention anges att den är tillämplig mellan den anslutande staten och de fördragsslutande stater som har förklarat att de godtar anslutningen.

8. 1980 års Haagkonvention tillåter inte att regionala organisationer för ekonomisk integration, såsom unionen, ansluter sig till den. Därför kan unionen inte ansluta sig till konventionen och inte heller deponera en förklaring om godtagande av en anslutande stat.

9. Enligt yttrande 1/13 från Europeiska unionens domstol omfattas förklaringar om godtagande enligt 1980 års Haagkonvention av unionens exklusiva externa befogenhet.

10. Georgien deponerade anslutningsinstrumentet för 1980 års konvention den 24 juli 1997. Konventionen trädde i kraft i Georgien den 1 oktober 1997.

11. Alla berörda medlemsstater, med undantag av Danmark, Luxemburg och Rumänien, har redan godtagit Georgiens anslutning till 1980 års Haagkonvention. Georgien har godtagit Bulgariens, Estlands, Lettlands, Litauens och Maltas anslutning. En bedömning av situationen i Georgien har lett till slutsatsen att Luxemburg och Rumänien i unionens intresse kan godta Georgiens anslutning i enlighet med 1980 års Haagkonvention.

12. Sydafrika deponerade anslutningsinstrumentet för 1980 års konvention den 8 juli 1997. Konventionen trädde i kraft i Sydafrika den 1 oktober 1997.

13. Alla berörda medlemsstater, med undantag av Luxemburg och Rumänien, har redan godtagit Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention. Sydafrika har godtagit Bulgariens, Estlands, Lettlands, Litauens och Maltas anslutning. En bedömning av situationen i Sydafrika har lett till slutsatsen att Luxemburg och Rumänien i unionens intresse kan godta Sydafrikas anslutning i enlighet med 1980 års Haagkonvention.

14. Luxemburg och Rumänien bör därför bemyndigas att deponera sina förklaringar om godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning i unionens intresse i enlighet med villkoren i detta beslut. Övriga medlemsstater i unionen har redan godtagit Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention och bör därför inte deponera nya förklaringar om godtagande eftersom de befintliga förklaringarna är giltiga enligt folkrätten.

15. Förenade kungariket och Irland är bundna av Bryssel IIa-förordningen och deltar därför i antagandet och tillämpningen av detta beslut.

16. I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Luxemburg och Rumänien bemyndigas härmed att i unionens intresse godta Georgiens och Sydafrikas anslutning till Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (nedan kallad *1980 års Haagkonvention*).

2. De medlemsstater som avses i punkt 1 ska senast ... [tolv månader efter antagandet av detta beslut] i unionens intresse deponera en förklaring om godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention, som ska ha följande lydelse:

”[MEDLEMSSTATENS fullständiga namn] förklarar sitt godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning till Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn, i enlighet med rådets beslut (EU) 2017/…*.”

3. Båda medlemsstaterna ska informera rådet och kommissionen om deponeringen av sina förklaringar om godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning och meddela kommissionen texten till förklaringen inom två månader från sina deponeringar.

Artikel 2

De medlemsstater som har deponerat sina förklaringar om godtagande av Georgiens och Sydafrikas anslutning till 1980 års Haagkonvention före den dag då detta beslut antas ska inte deponera några nya förklaringar.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Luxemburg och Rumänien.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande

* EUT fyll i detta besluts nummer.